

A. Laviņš.

Lūdzu, sēdieties.

Turpinām tiesas sēdi ar pieaicināto personu uzklausīšanu.

Un kā pirmā pieaicinātā persona tiks uzklausīta 13. Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas vadītājs Juris Rancāns.

Rancāna kungs mums tiesas sēdē piedalās attālināti. Personu apliecinājoši dokumenti ir iesniegti un par personas identitāti pēc tiem mēs varam pārlicināties.

Rancāna kungs, jūs mūs dzirdat, redzat un tehniski viss ir kārtībā?

J. Rancāns.

Jā, es jūs labi redzu un labi dzirdu.

Vai jūs dzirdat mani?

A. Laviņš.

Paldies. Viss kārtībā. Tehniski viss ir kārtībā, redzam jūs un dzirdam.

Un pieaicinātās personas viedokli šajā reizē uzklausīsim šādā secībā, ka uzreiz sāksim ar tiesas jautājumiem un caur tiem jūs arī varēsiet paust tos apsvērumus, kurus jūs vēlaties arī tiesai darīt zināmus.

Bet visupirms mums ir svarīgi noskaidrot atsevišķus jautājumus, kuru iemeslu dēļ mēs jūs esam arī aicinājuši uz tiesas sēdi kā pieaicināto personu.

Un jautājumu uzdošanai vārds tiesnesim Artūram Kučam. Lūdzu!

A. Kučs.

Labdien, Rancāna kungs!

Paldies, ka par spīti veselības problēmām piekritāt piedalīties sēdē.

Un man pirmais jautājums būtu tāds. Es nezinu, vai jūs redzējāt pirms pārtraukuma sēdi. Mums bija vairākkārt... Neredzējāt?

J. Rancāns.

Nē, es neredzēju.

A. Kučs.

Tad es arī paskaidrošu. Mums vairākkārt bija diskusija, kāds tad bija mērķis vai apjoms šiem te iecerētajiem ierobežojumiem, par to, vai bija domāts liegt deputātam vispār dalību Saeimas darbā, vai tikai Saeimas sēdēs, vai arī komisijas sēdēs. Kā jūs kā komisijas vadītājs raksturotu?

J. Rancāns.

Es teikšu tā... es varbūt iesākšu mazliet ar tādām vispārīgām lietām. Tātad, mums ir jāsaprot tas konteksts, kādos šis likums tika pieņemts. Es atgādināšu, ja nu gadījumā varbūt ir piemirsies, es nezinu, kas bija iepriekšējās jūsu tikko sēdēs, bet tas konteksts bija tāds, ka tajā brīdī valstī bija ļoti smaga epidemioloģiskā situācija. Bija pārslogotas slimnīcas. Un uz 2021. gada novembra sākumu pie pārslogotām slimnīcām mirstība jau bija sasniegusi apmērus, ka tā tuvojās 70 mirušajiem dienā... 70 miruši cilvēki dienā no Covid diagnozes.

Es vēl tagad paskatījos internetā, ir dati par 17. novembri, kad bija mirušo rekords, proti, 79 mirušie cilvēki dienā no Covid. Un tajā brīdī bija spēkā daudzi un dažādi ierobežojumi, tajā skaitā likumdevējs Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā bija noteicis darba devējiem tiesības prasīt šos te vakcinācijas sertifikātus darbam klātienē. Līdz ar to arī Saeimā frakcijās, frakciju sanāksmē dzima šī ideja par to, ka šādos epidemioloģiskās drošības apstākļos ir jāprasa vakcinācijas sertifikāti arī no Saeimas deputātiem, kuri nebūtu īpaši izceļama grupa, kura varētu neiet... vārdu sakot, uz kuru neattiektos konkrētais regulējums.

Bet sākotnēji likumprojektā bija iecerēts... tātad sākotnējās redakcijās, ka tikai darbam klātienē šie vakcinācijas sertifikāti tiek prasīti. Tāpat arī attiecībā tur bija ar atalgojumu jautājumi, ka tur tiek saglabāts minimālais un tur vēl bija šāds te regulējums...

Bet šis likumprojekts tika pieņemts divos lasījumos steidzamības kārtībā. Uz otro galīgo lasījumu tika iesniegti frakciju jeb koalīcijas partiju priekšlikumi, kuros tomēr šis tika pagrozīts un tomēr tika noteikts vispārīgāks regulējums, proti, ka nevar strādāt, respektīvi, nevar strādāt, ja nav vakcinācijas sertifikāta, pareizāk sakot, nevar piedalīties Saeimas darbā.

Un šeit tad paliek tāds interpretācijas jautājums, es neatceros, kā tas bija praksē realizēts. Manuprāt, tomēr drīkstēja un piedalījās atsevišķi deputāti attālinātajās vismaz komisiju sēdēs. Bet šobrīd es precīzi nepateikšu. Respektīvi, šī norma tika iestrādāta otrajā galīgajā lasījumā, par to bija nobalsots gan komisijā, gan arī jau attiecīgajā Saeimas sēdē.

Vērtējot samērīgumu, deputātu vairākums uzskatīja, ka šāda sertifikāta prasīšana dalībai Saeimas darbā ir samērīga un konkrētajos apstākļos, ņemot vērā, ka tas arī bija tikai pagaidu regulējums, pagaidu ierobežojums, ka tas bija samērīgs un adekvāts.

Nu tāds bija šis viedoklis gan deputātu vairākumā, gan arī manā ieskatā.

A. Kučs.

Ja es varu precizēt. Bet ja neatceraties, tad neatceraties. Es vienkārši gribēju zināt, jūsu kā komisijas vadītāja redzējums par šo tvērumu un jūs teicāt, ka Saeimas darbā nevar piedalīties. Bet kādu jūs bijāt iecerējis, cik plaši šo, teiksim, ierobežojumu attiecināt?

J. Rancāns.

Kā jau es minēju, sākotnējā iecere bija noteikt precīzi, ka nevar piedalīties tikai klātienē darbā komisijās un Saeimas sēdēs. Bet vēlāk koalīcijas partijas un deputātu vairākums tomēr lēma, ka vispār nevar piedalīties Saeimas darbā.

Un kas arī ir piemērošanas jautājums. Jo, kā jau es minēju, manuprāt, tomēr komisijas, kas veica šo darbu attālināti, ļāva... vismaz, cik es atceros, Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijā piedalījās visi deputāti. Es gan nepateikšu, kuram no viņiem bija vai nebija, tas netika pārbaudīts, sertifikātu esamība kā tāda. Un arī Mandātu un ētikas iesniegumu komisijā arī netika prasīts šis te deputātu saraksts, kuriem nav un kuri nedrīkstētu, respektīvi, praksē viņi drīkstēja piedalīties. Vismaz Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijā tur tā nebija, ka, ja jums nav sertifikāta, tad jūs nedrīkstat.

Formāli norma noteica, ka, jā... it kā nedrīkstētu tur arī attālināti piedalīties.

A. Kučs.

Paldies.

Es saprotu, ka jūs sakāt, ka praksē reāli jūsu komisijā tad arī tie deputāti, kuriem nebija, varēja piedalīties?

J. Rancāns.

Varēja. Jā. Respektīvi, tas netika pārbaudīts un tas tika ļauts to darīt.

A. Kučs.

Labi. Paldies.

Otrs jautājums, par ko mums arī pirms pārtraukuma bija diskusija, vai tad, kad tika pieņemts šis likumprojekts, tika vērtēts, kā tas ietekmēs pieteikuma iesniedzējas iztikas līdzekļus. Jo viņa joprojām palika Saeimas deputāts, viņai saglabājās ierobežojumi strādāt citu amatu, nu tie ierobežojumi bija vairāk kā četrus mēnešus, un tajā pat laikā viņai tika liegts atalgojums. Kāda būtu jūsu atbilde? Vai tas tika vērtēts? Netika vērtēts komisijā?

J. Rancāns.

Sākotnēji tas tika vērtēts un sākotnējā redakcijā arī tika noteikts, ka vismaz minimālā mēnešalgas apmēros... ja es pareizi atceros... protams, ka es nenosaukšu tagad pareizi to redakciju precīzi, bet pirmā lasījuma redakcijā, komisijas izstrādātajā redakcijā bija šis vērtējums jautājums... vērtēts, pareizāk sakot. Un redakcija ietvēra to, ka ir jā saglabā vismaz minimālais, šis te atalgojums. Tomēr frakciju... kā es arī tagad paskatījos pēc priekšlikumu tabulas un kāda bija galīgā redakcija, es to diskusiju, kas bija pēc tam jau nākamajā, uz otro lasījumu, kad tika apspriesti, precīzi neatceros, bet manuprāt, tika vērtēti un tomēr šis te lēmums galīgais bija pieņemts tāds, ka šo atalgojumu nesaglabā.

A. Kučs.

Ja jūs varat varbūt paraksturot, vai bija apsvērumi, kā tad, teiksim, deputāts, kurš šinī gadījumā nevar piedalīties, nesaņem atalgojumu, kādi tad viņam ir iztikas līdzekļi? No kurienes viņš viņus var iegūt?

J. Rancāns.

Jā, es nevarēšu uz šo jautājumu jums precīzi šobrīd atreferēt, kā tas komisijā tika diskutēts. Bet gala lēmums bija tāds.

A. Kučs.

Paldies.

Vēl viens jautājums jums. Jūs jau varbūt arī atbildējāt, bet es pārprasīšu tomēr. Jūs teicāt un arī likumprojektu iesniedzot... ka deputāti, līdzīgi kā citās profesijās, ka uz viņiem ir jāattiecina tāds pats ierobežojums. Tajā pat laikā pieteikuma iesniedzēja saka, ka deputāts tomēr pārstāv noteiktu vēlētāju daļu, konkrētajā gadījumā pieteikuma iesniedzēja ir norādījusi, ka par viņu ir balsojuši, nu par sarakstu, 99 tūkstoši un tieši par viņu šos plusiņus ir ievilkusi 12 tūkstoši cilvēku. Vai deputāts var tikt pielīdzināts citām profesijām? Vai jūs te... Vai arī apstrīdētās normas kontekstā, vai jūs nesaskatāt atšķirības? Kāds ir jūsu viedoklis?

J. Rancāns.

Par šo komisijā tika diskutēts un mans viedoklis arī bija tāds, ka deputāts principā šādas epidemioloģiskās situācijas apstākļos... tos pienākumus, kuri viņam ir jāveic, piemēram, tiekoties ar vēlētājiem, tos viņš varēja darīt attālināti. Savukārt klātienē... jau tāpat tie ierobežojumi valstī bija noteikti tādi, ka klātienē viņus nevarēja veikt.

Bet kas attiecas tieši uz komisiju darbu un tieši dalību Saeimas sēdēs, ja mēs salīdzinām ar pārējām citām profesiju grupām un citām profesijām, manuprāt, līdzīgs

regulējums bija noteikts arī attiecībā uz... nu tiesām gan viņas varēja notikt attālināti, tiesnešiem nebija ierobežots, ka viņi nevarētu attālināti strādāt... tas tā ir, jā.

Bet es atceros tajā diskusijā runa bija lielā mērā par tādu argumentu, kā sabiedrības uzticēšanās valsts un likumdevēja varai. Respektīvi, šajā gadījumā jau ieviešot šos lielos ierobežojumus sabiedrībai, ja Saeimas deputāti kā likumdevējs neattiecinātos uz sevi, tad tas būtiski negatīvi, mūsu skatījumā, ietekmē sabiedrības uzticēšanos varai. Vēl vairāk, ja šādos apstākļos deputātam, ja viņš reāli nepildītu šos pienākumus, bet viņam tiktu saglabāts atalgojums... respektīvi, ja viņš šo darbu neveic, bet viņam tiek saglabāts atalgojums. Nu tādi bija tie apsvērumi tajā brīdī, cik es šobrīd atceros.

A. Kučs.

Labi.. Paldies.

Un vēl man jautājums ir par likumprojekta gaitu. Par steidzamību.

Tā tad pieteikuma iesniedzēja ir norādījusi vairākus apsvērumus, kā tas process, kādā viņš tika virzīts uz otro lasījumu, bija sasteigts. Tad viņam tika noteikta steidzamība... ka netika pirms otrā lasījuma uzklauti, lai gan likumprojekts tika attiecināts arī uz neklātieni, netika uzklauti nekādi, teiksim, vērtējumi no malas, ekspertu viedokļi vai vērtēta atbilstība starptautiskajām saistībām.

Pirmkārt, laikam jautājums, kā jūs pamatotu, kāpēc bija nepieciešamība tā dai steidzamībai un kā jūs vērtējat, vai šādā procesā varēja nodrošināt tās prasības, ko labas likumdošanas process prasa?

J. Rancāns.

Jā, pirmkārt, par šiem ekspertiem, kas tika aicināti un par citu valstu pieredzi un praksi. Tas ir minēts likumprojekta anotācijā. Un iespēju robežās pirmajā lasījumā, konceptuāli izšķiroties par šo likumprojektu, šie te eksperti tika aicināti, tika dots vārds gan konstitucionālo tiesību ekspertiem, gan epidemiologiem, gan arī starptautisko... cik es atceros, no Ārlietu ministrijas, attiecībā par to, kā tas ir citās valstīs, kāds ir šis regulējums. Tas tika darīts pirmajā lasījumā.

Uz otro lasījumu steidzamība šim likumprojektam tika noteikta, ņemot vērā valstī esošo smago epidemioloģisko situāciju. Es atceros, ka valdībai jau bija pārmetumi tajā brīdī, kad sākās šie te mirušo skaita rekordi, par to, ka šie ierobežojumi, kas tika noteikta ar ārkārtas situācijas rīkojumiem, ka viņi bija novēloti, ka viņi bija jāpieņem agrāk. Un uzklaut arī ekspertu viedokļus par varbūtējiem situācijas attīstības scenārijiem, kas varētu būt vienā vai otrā gadījumā, nu es un deputātu lielākā daļa saprata, ka šeit ar šo likumu arī vilcināties nevajadzētu un vajadzētu noteikt šim likumprojektam steidzamību un protams, iespēju robežās arī otrajā lasījumā, lemjot par

konkrētiem priekšlikumiem, cik jau nu tas ir iespējams, uzklausi arī gan ierobežojuma adresātus, gan arī ekspertus, gan arī pieaicinātās personas.

Es piekrītu tam, ka šis process zināmā mērā bija sasteigts, bet tajos apstākļos, kādos mēs tajā laikā dzīvojām, ņemot vērā tā laika kontekstu, likumdevējs uzskatīja, ka šāds likums ir jāpieņem.

A. Kučs.

Labi. Paldies.

Vēl nedaudz varbūt man viens jautājums, par ko mums arī tiesas sēdē bija diskusijas. Par hibrīdrežīmu. Jūs jau arī bijāt Saeimā, jūs bijāt komisijas vadītājs. Tīri no prakses, kā jūs paraksturotu pirms e-Saeimas ieviešanas vai deputāts... es saprotu, strādāja hibrīdrežīmā, vai šajā režīmā bija iespējas arī balsot, nebija? Pirms e-Saeimas ieviešanas kā jūs paraksturotu to režīmu tīri no prakses?

J. Rancāns.

Pirms e-Saeimas ieviešanas, cik es atceros, tas risinājums bija... Pirms e-Saeimas ieviešanas risinājums vispār sākumā tās bija klātienē sēdes, bet neviens īsti nezināja, kā tagad viņas organizēt. Hibrīdrežīms vēlāk tika ieviests tikai komisiju sēdēs. Saeimas plenārsēdēs hibrīdrežīms tā arī nekad netika ieviests, jo tur nebija, cik es saprotu, tehniska risinājuma. To vienkārši nevarēja noorganizēt.

Komisijas sēdēs, piemēram, Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas sēdē mēs to tehnisko risinājumu nodrošinājām. Un tā arī bija, ka daļa varēja atnākt klātienē un daļa bija attālināti, ieskaitot visas ministrijas, pieaicinātās personas un eksperti mums arī izteicās attālināti *Webex* programmā. Nu, tā tas bija.

Bet pirms e-Saeimas to nemaz nevarēja attālināti plenārsēdi noorganizēt.

A. Kučs.

Bet es saprotu, ka lielās Saeimas sēdes... jūs mani precizējat, ja es esmu nepareizi sapratis... ka bija vienkārši, ka deputāti bija dažādās telpās, bet visi bija Saeimā... tad es saprotu, ja? Vai kā bija?

J. Rancāns.

Jā, pareizi. Jā, jā paldies jums par atgādinājumu... Jā, tas bija tā, ka dažādās telpās, divu metru distance, jā, tāds tas bija risinājums, jā. Vienu brīdi bija un pēc tam bija attālinātās, ka varēja pieslēgties arī tā, ka no mājām esot.

Jā, jā... paldies pa atgādinājumu. Bet sākumā es atceros, ka tur bija tā, ka bija grūti saprast, kāds būs tas risinājums.

A. Kučs.

Paldies.

A. Laviņš.

Paldies.

Vārds tiesnesim Gunāram Kusiņam. Lūdzu!

G. Kusiņš.

Jā, labdien, Rancāna kungs!

Paldies, ka piedalāties tiesas sēdē.

Es uzdošu vairākus jautājumus. Daži no tiek attieksies uz tādu vērtēšanu, bet daži tīri uz faktoloģisko situāciju, jo jūs kā komisijas priekšsēdētājs, tad arī to varētu sniegt.

Kā mēs redzam no Saeimas stenogrammas, jūs bijāt arī referents par šo likumprojektu Saeimas sēdē un cik var secināt no Saeimas stenogrammas, tad tieši atbildīgā komisija ir tā, kas ierosināja šo steidzamību.

Un mans jautājums ir nedaudz paturpinot to jautājumu, ko uzdeva kolēģis Kuča kungs, jūs arī norādījāt, ka pirms pirmā lasījuma jūs uzklusējāt vairākus lietpratējus attiecībā uz šo ierobežojumu iespējamo samērīgumu, to jūs esat arī teicis.

Bet kādi bija tie apsvērumi, kāpēc tik būtiski paplašinot to subjektu loku, uz kuriem tas attiecas, piemēram, jūs iekļāvat arī pašvaldību deputātus... arī uz pašvaldības deputātiem šīs prasības tika attiecinātas un šīs prasības tiek attiecinātas arī uz klātienē sēdēm... neklātienē sēdēm, attālinātām sēdēm. Kāpēc pie šāda apjoma paplašinājuma, jūs izlēmāt, ka nav nepieciešamas šādas konsultācijas ar likumprojekta adresātiem, piemēram, ar pašvaldības deputātu kādu pārstāvi, Pašvaldību savienību vai kā? Paldies.

J. Rancāns.

Jā. Tas, kas attiecās uz pašvaldības deputātiem, tad šis jautājums par to, ka to vajadzētu iekļaut, principā jau tika diskutēts pirmajā lasījumā. Tur bija vairāku gan deputātu, gan, manuprāt, arī nevalstisko organizāciju, bet es precīzi nepateikšu, norādes uz to, ka tas nav iekļauts šobrīd likumprojektā un ka par to vajadzētu arī runāt pie vienas reizes. Un uz otro lasījumu, tad tas tika iekļauts arī priekšlikuma veidā.

Bet es šobrīd neatcerēšos precīzi, bet, manuprāt, pie šī priekšlikuma arī otrajā lasījumā vismaz Pašvaldību savienībai vai kādam no viņiem vajadzēja būt tā, ka tiktu dots vārds. Ja netika dots vārds, tad nē... manuprāt, bija jābūt... Nu tā gluži, ka bez viņiem un bez nekā, bez neviena teikuma, šķiet, ka šis process nu tik traki nebija.

G. Kusiņš.

Labi. Un tad vēl viens jautājums attiecībā uz faktoloģisko situāciju.

Vai es pareizi saprotu, ka diskusijas par šo likumprojektu ir notikušas tikai atbildīgās komisijas sēdē un nav notikušas nekādas citas papildu darba grupas vai vēl tur kaut kādas citas sanāksmes, kurās tiktu vērtēti priekšlikumi?

J. Rancāns.

Jā, jūs pareizi saprotat. Tajos epidemioloģiskās situācijas apstākļos nebija laika dibināt darba grupas un mēnešiem apspriest, kādas varētu būt tās redakcijas. Mūsu ieskatā tā situācija prasīja diezgan izlēmīgu un strauju rīcību no mūsu puses. Tāpēc faktiski tas tika konceptuāli izdiskutēts pirmajā lasījumā komisijas sēdē, cik jau nu tas bija iespējams un attiecīgi pēc tam diskutējot par katru no priekšlikumiem. Protams, ka tās bija stundas. Tur nebija nedēļas un tā tālāk... nu, veselām darba grupām. Jo es jums teikšu tā no prakses. Tad, kad no jums sagaida... nu, arī situācija prasa arī politisku lēmumu un rīcību, nu tad ir jāizšķiras, ko tad tai likumdevēja varai darīt. Un ja nedara, tad tur var būt smagāka tā situācija un tāpat var... Respektīvi, tas, ko es gribu teikt, ne tikai attiecībā uz šo likumu, bet arī par otru likumu, tur bija izvēle – vai nu ir cilvēku dzīvības vienā svaru kausā, otrā svaru kausā ir šie te ierobežojumi, ar ko citiem cilvēkiem tiek uzlikti salīdzinoši tādi smagi ierobežojumi, bet ne dzīvības un nāves jautājums.

G. Kusiņš.

Labi. Paldies.

Un tad viens jautājums, kas arī papildina to faktisko jautājumu klāstu. Tiesas sēdē, kas notika gan pirms pusdienām, gan tagad mēs noskaidrojām, ka bija atšķirības. Tātad, ka komisijas sēdēs, kas ir notikušas ar *Webex* vai vēl kaut kādas platformas palīdzību, tātad ir bijušas attālinātas komisijas sēdes, kurā ir piedalījušies deputāti, kuriem pēc šī likuma prasībām, tātad tika liegts piedalīties Saeimas sēdēs. Tātad komisijas sēdēs šie deputāti varēja piedalīties.

Kā tas tā varēja izveidoties? Tad tā bija Saeimas nekonsekvence? Tā bija komisiju rīkota likuma neievērošana, jeb arī bija kādi citi iemesli, kāpēc tad ļāva attālināti piedalīties, ja bija tādi gadījumi, ka šie deputāti varēja pieslēgties komisijas sēdēm un vismaz klausīties un dzirdēt, kas notiek?

J. Rancāns.

Jā, es jums paskaidrošu tā, ka komisijas rīcībā nebija Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas sastādīta saraksta par to, kuriem deputātiem ir un kuriem nav šie te vakcinēšanās sertifikāti. Un es kā komisijas vadītājs neinterpretēju... respektīvi, saprotot likuma mērķi, kas ir epidemioloģiskās drošības... galvenais mērķis –

epidemioloģiskā drošība, tad manā ieskatā specifiski uzstāt uz to, lai tagad pārbaudītu un prasītu šādu te Saeimas deputātu sarakstu, kuriem tad nav un kuriem tad man būtu jāliedz attālināti piedalīties, tad... nu, es to tā nepiemēroju šajā gadījumā to likumu.

G. Kusiņš.

Labi. Paldies.

Un pēdējais jautājums tieši saistībā varbūt ar tādu konkrētu šodien izveidojušos situāciju. Šodien jūs arī piedalāties attālināti Satversmes tiesas sēdē.

Sakiet lūdzu, vai, jūsuprāt, pastāv kaut kādi epidemioloģiskās drošības draudi no šādas attālinātas piedalīšanās un vai šo situāciju var salīdzināt ar šādu deputātu piedalīšanos Saeimas attālinātajās sēdēs tajā laikā, kad bija spēkā šāds likums?

J. Rancāns.

Manuprāt, protams, ka no attālinātā darba veikšanas epidemioloģiskās drošības draudi nepastāv. Tas ir acīmredzami. Tas būtu pretrunā ar loģiku, ja kāds apgalvotu pretējo.

Bet tajā gadījumā, kad tika iesniegts šis te koalīcijas frakciju priekšlikums, acīmredzot... es tagad precīzi neatcerēšos, bet acīmredzot tur bija citi apsvērumi, ka... tur bija vairāk šie te citi apsvērumi attiecībā uz solidarizēšanos ar sabiedrību un attiecībā ar šo te sabiedrības uzticēšanos likumdevējam un to domu, ka deputātam ir jābūt līdzvērtīgam kā profesijas pārstāvim, respektīvi, nevar būt tā, ka viņš nepiedalās šajā te Saeimas darbā, lai gan šajā gadījumā attālināti viņš varētu piedalīties, bet ka viņš nepiedalās un ka viņš tomēr saņem algu.

Bet šie apsvērumi bija saistīti ar šiem te, kā jau es tikko minēju, tomēr solidarizēšanās pasākumiem.

G. Kusiņš.

Labi. Paldies jums.

A. Laviņš.

Paldies.

Vārds tiesnesei Jautrītei Briedei. Lūdzu!

J. Briede.

Jā, paldies. Labdien.

Mans jautājums ir par šo te atalgojumu. Kaut kāda atalgojuma saglabāšanu. Jo deputāts... nu, viņam tauta ir uzticējusi šo uzdevumu un interešu konflikta tas regulēšanas likums nosaka tāds diezgan stingrus noteikumus deputātiem. Nu, faktiski, ja cilvēks pārliecības vai kaut kādu citu iemeslu dēļ tā kā tomēr nevakcinējās, neizdodas

viņu ar šo likumu tā kā piedabūt pie šīs vakcinēšanās, viņš faktiski paliek bez iztikas līdzekļiem.

Jūs teicāt, ka jūs drusciņ to apspriedāt, bet līdz galam es nesapratu, kas tad bija tomēr tie apsvērumi, kāpēc nu vismaz kaut kāda minimālā alga netika saglabāta? Paldies.

J. Rancāns.

Kā jau iepriekš vienā no saviem izteikšanās teikumiem es teicu, ka šeit tas apsvērumus galvenokārt bija tāds, ka, ja deputāts nepiedalās Saeimas darbā, tad viņš šo algu nesaņem. Ņemot vērā, ka arī līdzīgs regulējums ar šiem te vakcinācijas sertifikātiem tika noteikts Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā, un proti, darba devējiem tika dotas tiesības nepielaist pie klātienē darba darbiniekus un attiecīgi viņiem arī tad nemaksātu algas. Šajā gadījumā, ja deputāts nestrādā, tad viņam arī neizmaksā algu.

Diskusija par to bija. Kā jau es teicu, pirmajā lasījumā bija redakcija, ka sākotnēji saglabā vismaz minimālo, bet vēlāk koalīcijas partiju sanāksmēs tika pieņemts šāds politisks lēmums, ka tomēr nemaksā. Un tas acīmredzot arī koalīcijas šajā te sanāksmē tika uzskatīts par pietiekami samērīgu.

J. Briede.

Jā... Es dzirdu un saprotu jūsu argumentus. Bet tad tā tad sanāk, ka patiesībā nu deputāts... jūs nedomājat, ka, teiksim, ar to, ka deputāts ir ievēlēts, ka tāpēc viņam nu ir drusciņ citādāks tas statuss nekā... nu teiksim cilvēkam, kas strādā...

J. Rancāns.

Nē, nē... Ne jau par statusu ir stāsts. Ir skaidrs, ka deputāts ir ievēlēts, viņš ir likumdevēja varā, viņam ir mazliet savādāks tas statuss.

Jautājums jau bija par to, ka deputātam vajag... nu ir nepieciešams tik smagos epidemioloģiskās drošības apstākļos, kad pārējai sabiedrībai tiek izvirzīti ļoti smagi šie te ierobežojumi, ka deputātam ir nepieciešams būt ar šo sabiedrību, ka viņam ir nepieciešams... teiksim tā... parādīt, ka viņš ir līdzvērtīgs, ka viņš nav virs sabiedrības nekādā veidā, lai arī viņam ir īpašas pārstāvības funkcijas likumdevējā. Respektīvi, tā doma ir politiska.

J. Briede.

Es jūs saprotu... es jūs ļoti labi saprotu, bet viņam ir no kaut kā jādzīvo. Saprotiet, viņam ir jādzīvo.

J. Rancāns.

Jā. Šeit Satversmes tiesai tad ir jādod savs vērtējums, vai tas bija Satversmes tiesas ieskatā pareizi vai nē. Politisks lēmums tajā laikā, tajos apstākļos bija pieņemts tāds.

Es saprotu, ka tas var tikt vērtēts kā nesamērīgs. Ka tam deputātam, piemēram, jādzīvo tajā laikā... ja viņš izvēlas, ja viņš uzskata, ka viņam ir tā pārliecība un ka tā pārliecība ir pietiekami leģitīma, ka viņš nevar aiziet pie konsīlija un izvēlēties likumā paredzēto alternatīvo risinājumu, ka viņam ārsti pasaka, ka jā, ka tev var atlikt šo vakcinēšanos, nu... es saprotu šo argumentu, ka tam deputātam tad sanāk, ka ir jābūt uzkrājumiem, no kā viņš var pārļaut šos te īslaicīgos pagaidu ierobežojumus, vai jādzīvo, piemēram, no aizņēmuma vai kā citādi.

Bet nu politisks lēmums tajā brīdī bija tāds. Un es teiktu, ka tas likumdevējs un tie politiskā lēmuma pieņēmēji, viņi arī bija nolikti tādā situācijā, ka viņiem bija jāizšķiras, kā tad īsti darīt. Vai pēc tam saņemt attiecīgi šo te neuzticības devu un, ka pateiks, ka deputāti tagad ir vienlīdzīgāki par citiem un nestrādājot var saņemt atalgojumu. Vai arī šo atalgojumu tomēr viņiem liegt un tad pēc tam tas atalgojums viņiem tiktu atjaunots tajā brīdī, kad šie ierobežojumi beidzās. Vai arī viņi tiesām... šie deputāti iet uz konsīliju un pierāda, ka viņš nevar vakcinēties, jo tā pārliecība tajā brīdī nu politiski netika uzskatīta par leģitīmu iemeslu, kāpēc nevakcinēties.

J. Briede.

Paldies jums.

A. Laviņš.

Paldies.

Vai pieteikuma iesniedzējai vai viņas pārstāvim būs jautājumi Rancāna kungam? Lūdzu!

A. Zvejsalnieks.

Jā. Sākšu varbūt ar šo te situāciju, ko jūs minējāt, ka praksē varēja piedalīties arī deputāti, kuriem tād šis sertifikāts nebija. Varbūt varat minēt kādu konkrētu piemēru, kuri deputāti un kādās komisijās piedalījās?

J. Rancāns.

Es nevarēšu nosaukt konkrētus piemērus, jo, kā es jau minēju, manā rīcībā nebija saraksta, kurā būtu minēts, kuriem tad deputātiem nav šī konkrētā vakcinēšanas sertifikāta.

A. Zvejsalnieks.

Tātad, praksē faktiski vismaz jūsu vadītajā komisijā pirms sēdēm šie sertifikāti netika pārbaudīti?

J. Rancāns.

Attālinātā darbā noteikti nē, jo lielākā daļa arī komisijas darba bija attālināta.

A. Zvejsalnieks.

Labi. Sakiet, lūdzu, attiecībā par šo te steidzamību. Jūs norādījāt, ka situācija prasīja izlēmīgu un strauju rīcību. Nu, sakiet, lūdzu, kāpēc bija tik... ja mēs redzam, tad faktiski šī te otrā lasījuma redakcija tiek... priekšlikumu iesniegšanas termiņš stunda, tajā pašā dienā, kad beidzas priekšlikumu iesniegšanas termiņš, sākas komisijas sēde, tātad faktiski jau pēc darbalaika beigām un komisijas sēde ilgst, laikam ja nemaldos, kaut kādas divas stundas un jau no rīta Saeima faktiski balso par gatavu likumu.

Nu, sakiet, kas tieši šajā situācijā bija tāds, ka bija nepieciešams tieši dažu stundu laikā pieņemt tik būtiskus ierobežojumus un nevarēja to darīt nu, teiksim, nezinu... nedēļas laikā, dienu laikā? Kāpēc tieši dažu stundu laikā tas bija jāizdara? Piekritīsiet, ka tā nav situācija, ka tur karaspēks virzās iebrucis, vai vēl kas... Nu, Covid nebija pirmo dienu. Nu, tā bija diezgan ilgstoša situācija.

A. Laviņš.

Zvejsalnieka kungs, šis jautājums ir ticis atbildēts, tāpēc atļaušu jums uzdot nākamos jautājumus.

A. Zvejsalnieks.

Sakiet, lūdzu, attiecībā uz šīm te konsultācijām ar... nu, tajā skaitā tiesību speciālistiem un tamlīdzīgi. Kā mēs redzam no 11. novembra komisijas sēdes protokola, tad faktiski no tiesību speciālistiem uzklāta tikai tika tātad Saeimas Juridiskā biroja vadītāja, Dina Meistere, kura būtībā iebilda un norādīja uz to, ka piedāvātā otrā lasījuma redakcija ar tik smagiem ierobežojumiem faktiski ir unikāla tātad, un nu būtībā viņas ieskatā... nu, kā viņa norāda... nekur parlamenta deputātiem nav tik lieli darbību ierobežojumi, aicina iepazīties ar materiālu attiecībā par ierobežojumiem citās Eiropas Savienības valstīs un norāda, ka nu Saeima būs unikāls parlaments un uzskata arī, ka ierobežojumi neatbilst Satversmei.

Nu sakiet, lūdzu, kāpēc komisija uzskatīja tomēr, ka Saeimas Juridiskā biroja iebildumi nav ņemami vērā un nav nepieciešams papildus vaicāt kādu citu tiesību speciālistu viedokļus?

J. Rancāns.

Cik es atceros, tad likumprojektam klāt bija pievienots konstitucionālo tiesību speciālistu atzinums par šiem jautājumiem. Visi šie materiāli pirms pirmā lasījuma bija pieejami komisijas deputātiem un, manuprāt, komisijas sēdes laikā uz pirmo lasījumu tas arī tika diskutēts. Man šobrīd nav pie rokas komisijas sēdes protokols, bet tur gluži tā diez vai bija, ka tikai Juridiskā biroja pārstāvis tika uzklausīts.

Tajā, ka jūs sakāt, ka netika ņemti vērā šie te Juridiskā biroja iebildumi, tad mana atbilde ir tāda, ka tas ir politisks lēmums tajā brīdī. Respektīvi, tā ir komisijas izšķiršanās. Komisija šos iebildumus vērtē un pēc tam pieņem politisku lēmumu attiecībā uz šo likumprojektu.

A. Laviņš.

Jā. Paldies. Tajā ir atbilde uz jūsu uzdoto jautājumu.

A. Zvejsalnieks.

Bet sakiet, vai jūsu ieskatā tie atzinumi, kas bija sniegti uz pirmā lasījuma redakciju, bija attiecināmi arī uz otrā lasījuma redakciju, kas ievērojami atšķīrās?

J. Rancāns.

Vēlreiz jautājumu...?

A. Zvejsalnieks.

Es saku, vai jūsu ieskatā šie te pirmā lasījuma tiesību speciālistu, citu speciālistu atzinumi, kas bija sniegti par pirmā lasījuma redakciju, attiecināmi tika arī uz otrā lasījuma redakciju, kas tomēr ļoti ievērojami atšķīrās.

J. Rancāns.

Otrajā lasījumā tika diskutēti konkrēti priekšlikumi jau, bet mēs... cik es atceros no tiem, kas tika iesniegti, konstitucionālo tiesību ekspertu atzinumi, tad tur tika norādīts viens būtisks aspekts, ka pati Saeima ir tiesīga nolemt šos te jautājumus, kā tai būs strādāt.

A. Zvejsalnieks.

Un vēl viens jautājums man attiecībā uz šo te deputātu pilnvaru apjomu.

Nu, tā tad no šī te likumprojekta mēs redzam, ka risinājums attiecībā uz pašvaldību deputātiem bija tāds, ka pašvaldību deputāts būtībā zaudē mandātu un viņa vietā nāk nākamais. Savukārt, attiecībā uz Saeimas deputātu deputāts statusu saglabāja un, kā mēs noskaidrojām, praksē faktiski saglabāja arī daļu šo te funkciju, tajā skaitā,

piemēram, bija tiesīgs iesniegt likumprojektiem priekšlikumus, tajā pašā laikā nedrīkstēja par tiem debatēt un par tiem balsot.

Sakiet, lūdzu, kādā veidā komisijā tika vērtēts, lemjot par otro lasījumu, kuras deputātu funkcijas tiek saglabātas un kuras netiek saglabātas? Un kādi bija šie kritēriji vērtēšanas?

J. Rancāns.

Man šobrīd nav pie rokas protokols un videoieraksts komisijas un es precīzi neatcerēšos tik detalizētu informāciju par šiem te kritērijiem, vai tādi tika tajā brīdī izvirzīti un vērtēti, bet diskusija par šo noteikti bija.

A. Zvejsalnieks.

Labi.

J. Stepaņenko.

Rancāna kungs, jūs savās atbildēs vairākkārt uzsvērāt, ka bija nepieciešams ļoti ātri rīkoties un pieņemt ātru politisku lēmumu, lai glābtu situāciju valstī. Nu, es pārfrāzēju mazliet jūsu sakāmo, bet es ceru, ka es sapratu pareizi.

Sakiet, lūdzu, kā tad jūs varētu izskaidrot komisijas vadītāja, jūs kā komisijas vadītāja savā ziņā varbūt tādu nolaidīgu rīcību, nepārbaudot sertifikātus jūsu kolēģu darbībā? Jo, ja mēs saprotam šī likuma mērķi, arī attālinātais darbs ir svarīgs, lai epidemioloģiskā situācija valstī uzlabotos, tad līdz ar to arī jums kā vienam no likuma virzītājiem un ieviesējiem būtu bijis jāpārlicinās, ka arī jūsu komisijā strādājošie deputāti ievēro likumu un piedalās epidemioloģiskās situācijas uzlabošanā.

J. Rancāns.

Jā, Stepaņenko kundze, atbildēšu jums uz šo jautājumu. Pirmkārt, šīs te komisijas sēdes bija atklātas, viņas joprojām ir atklātas. Un pieslēgties komisijas sēdēm drīkstēja jebkurš, arī deputāti, kuriem nebija šī te vakcinēšanās sertifikāta. Klausīšanās režīmā varēja piedalīties, kā jau es minēju, tātad jebkura persona. Līdz ar to praksē tā arī notika. Pieslēdzās tie deputāti, kurus šie jautājumi interesēja un klausījās.

Savukārt attiecībā uz Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas deputātiem, kuri ir tiesīgi balsot un izteikt viedokli, es jums teikšu tā, ka nu pirmsšķietami, cik es zinu, un manā rīcībā, protams, nebija šī oficiālā saraksta, bet, manuprāt, visiem bija šiem te deputātiem šie sertifikāti.

J. Stepaņenko.

Paldies.

J. Rancāns.

Vismaz manā rīcībā nebija tāda informācija, ka nebūtu, jo, cik es zinu, manuprāt, no visas Saeimas, no visiem deputātiem, tur bija ļoti maz vai praktiski daži cilvēki, kuriem šie sertifikāti nebija. Viens no tiem varētu būt jūs.

J. Stepaņenko.

Jā, tas ir loģiski. Paldies.

Sakiet, lūdzu, vai jūs varētu pastāstīt atšķirību. Jūs minējāt ka, ja Saeimas deputāts nestrādā, tad viņam nav jāsaņem alga.

Vai jūs nevarētu pastāstīt atšķirību starp tātad šo te piespiedu situāciju, kurā nonāca Saeimas deputāts Jūlija Stepaņenko, ar situāciju, kuru faktiski radīja Saeimas deputāts Didzis Šmits, nepiedaloties attālinātajās Saeimas sēdēs e-Saeima, paskaidrojot, ka tas ir pretēji Satversmei. Tātad mēs zinām, ka Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija lēma tomēr neatbrīvot Didzi Šmitu no samaksas par savu darbu vai nestrādāšanu, vai strādāšanu.

Kā jūs varētu paskaidrot atšķirību starp šīm divām situācijām, kuras pastāvēja 13. Saeimā?

J. Rancāns.

Šo atšķirību es jums nevarēšu paskaidrot. Tas jums jāprasa ir Saeimas Prezidijam, kāpēc viņi pieņēma tādu lēmumu, ka Šmitam, kurš nenāk uz attālinātajām sēdēm, atalgojums tiek saglabāts. Tas nav jautājums man kā komisijas vadītājam. Tas nav jautājums par šo likumprojektu.

J. Stepaņenko.

Un visbeidzot pēdējais jautājums.

Par solidarizēšanos. Tātad, es saprotu no jūsu sacītā, ka likuma mērķis ir tātad radīt šo te kopējo deputātu solidarizēšanos ar valstī notiekošo smago situāciju, kurā arī mums ir jāpiedalās tā kā šīs situācijas novēršanā.

Tad ar ko tad šī piespiedu solidarizēšanās varētu atšķirties no situācijas, kad 2019. gadā budžeta pieņemšanas laikā pastāvēja smaga situācija gan pedagogu, gan arī mediķu atalgojuma jautājumā, bet Saeima nolēma nesolidarizēties, bet paaugstināt partiju finansējumu pati sev?

J. Rancāns.

Nu atkal šis jautājums īsti nav saistīts ar konkrēto likumprojektu un jūs formulējat viņu tādējādi, ka jūs jau neattiecināt šo solidarizēšanos uz epidemioloģisko situāciju. Jūs mēģināt tagad pilnīgi nesaistītu jautājumu par šo te partiju finansēšanu... Pie tam, es vēlētos atgādināt, ka 13. Saeima solidarizējās un atteicās no algu

paaugstinājuma deputātiem, solidarizējoties ar ārstiem. Jūs varbūt atceraties šo balsojumu. Tad, kad ārstiem nepietika finansējuma...

A. Laviņš.

Rancāna kungs, paldies. Šajā debatē mēs tālāk neiesim.

J. Rancāns.

Jā. Es sapratu.

A. Laviņš.

Un tiešām jautājums neattiecas uz apstrīdētā regulējuma satversmību. Tāpēc, lai tas paliktu ierakstīts arī stenogrammā, būtībā šis jautājums tiek noņemts kā uzdots jautājums.

Stepaņenko kundze, vai vēl ir citi jautājumi?

J. Stepaņenko.

Paldies. Man ir viss.

A. Laviņš.

Paldies.

Vai Saeimas pārstāvim būs jautājumi Rancāna kungam?

T. Krūmiņš.

Paldies, godātā tiesa. Paldies, Rancāna kungs, jautājumi nebūs.

A. Laviņš.

Rancāna kungs, paldies jums par dalību tiesas sēdē, sniegtajām atbildēm. Jauku pēcpusdienu jums novēlēšu.

J. Rancāns.

Paldies jums! Veiksmi darbos!

A. Laviņš.

Un varat atslēgties no pieslēguma Satversmes tiesas tiesas sēdei. Paldies.

Turpinām uz klausīt lietā pieaicinātās personas.

Kā nākamā ir Veselības ministrija. Veselības ministriju šajā tiesas sēdē pārstāv Veselības ministrijas Juridiskā atbalsta nodaļas vadītājs Andrejs Burluckis.

Personas apliecinājoši dokumenti ir pārbaudīti?

A. Ziemele.

Dokumenti ir pārbaudīti.

A. Laviņš.

Paldies.

Burlucka kungs, jums vārds, lai sniegtu viedokli Satversmes tiesai... mirklīti... Jā, arī jūsu gadījumā viedokli uzklausīsim tādā veidā, ka sekos tiesnešu jautājumi un caur tiem varēsiet arī sniegt visu nepieciešamo informāciju, ko jūs vēlaties tiesai darīt zināmu.

Lūdzu, vārds tiesnesim Artūram Kučam.

A. Kučs.

Labdien! Es droši vien sāksu ar to, kas mums tiesas sēdē arī vairākkārt jau varbūt arī izskanēja.

Viens tāds neskaidrs jautājums. Es domāju kāds ir jūsu redzējums par to, ko norādīja Saeimas pārstāvis, ka pieteikuma iesniedzēja varēja vērsties ārstu konsīlijā un tad, norādot uz savu pārliecību, arī vērtēt, vai viņa varētu tikt atbrīvota no vakcinācijas. Man tāds precizējošs jautājums jums. Vai pārliecība vispār varēja būt pamats, lai personu tā kā atbrīvotu no vakcinācijas vai tur bija tikai veselības apstākļi, kas bija par pamatu, lai varētu personai izdot šo te konsīlija lēmumu, ka viņa nevar vakcinēties?

A. Burluckis.

Jā, paldies par jautājumu.

Un atbildot uz šo te jautājumu... tad, lai saņemtu konsīlija atzinumu par vakcinācijas atlikšanu vai vispār to neveicot, jāpastāv medicīniskām indikācijām nevis subjektīvai pārliecībai par to, ka vakcīna, iespējams, nav droša vai kādu citu subjektīvu iemeslu dēļ.

A. Kučs.

Labi. Paldies.

Tad otrs jautājums saistībā ar vakcīnām, par vakcīnu drošību. Pieteikuma iesniedzēja vairākkārt ir norādījusi uz to, ka vakcīnas nebija līdz galam izpētītas, to drošums... un to norāda... nu, ka vakcīnām ir arī blaknes, un uz to norāda arī Epidemioloģiskās drošības likuma 49. pants, ka smaga kaitējuma gadījumā, ko izraisījusi vakcīna, tātad persona varēja prasīt kompensāciju.

Vai jums ir... nu, ne precīzi, bet vismaz aptuveni zināms, vai šādi gadījumi ir bijuši, cik aptuveni šādi gadījumi bijuši?

A. Burluckis.

Jā, paldies.

Varbūt sāksu vispirms ar vakcīnas drošumu. Tad pirmām kārtām ir jāņem vērā, ka visas vakcīnas, kas Latvijā tiek izmantotas, ir saņēmušas attiecīgu Eiropas Zāļu aģentūras atļauju par laišanu tirgū. Nav strīds par to, ka šīs te vakcīnas ir reģistrētas ar nosacījumu. Bet šīs te nav pretrunā ar normatīvo aktu prasībām un šāds te regulējums, šāda te atļauja ar nosacījumu ir izmantota tieši šādiem gadījumiem, kad sabiedrībā ir akūta nepieciešamība pēc zālēm, kas konkrētajā gadījumā bija arī vakcīnas pret Covid-19 vīrusu. Un, lai ātrāk palaistu šo te vakcīnu tirgū, lai tā būtu pieejama sabiedrībai, šīs te vakcīnas tika reģistrētas ar nosacījumu. Bet, ņemot vērā, ka šāda te atļauja ir saņemta, nav pamata domāt, ka šī te vakcīna ir nedroša, vai arī to, ka šo te vakcīnu nedrīkst lietot. Arī līdz pat šim brīdim atļauja šīm te vakcīnām nav anulēta un attiecīgi šī vakcīna joprojām tiek lietota.

Par Covid vakcīnas blaknēm. Ņemot vērā, ka šīs te vakcīnas bija tik plaši izmantotas sabiedrībā, arī caur ierobežojumiem un prasībām, lai veiktu šos te attiecīgos amata pienākumus, un, ņemot vērā sabiedrības, nu kā teikt pretestību, arī tika izstrādāts normatīvais akts, kas paredzēja arī kompensācijas mehānismu par Covid vakcīnas blakusparādībām.

Un atbilstoši Zāļu valsts aģentūras sniegtajai informācijai, kas principā ir publiski pieejama Zāļu valsts aģentūras mājaslapā, tad līdz šī gada 14. jūlijam Zāļu valsts aģentūra ir saņēmusi 3,5 tūkstošus ziņojumu par iespējamām blakusparādībām, no kuriem tad attiecīgi 833 ziņojumi bija atzīmēti kā būtiski, ņemot vērā informāciju par iespējami būtiskām blakusparādībām. Šie te ziņojumi bija arī reģistrēti Eiropas Zāļu valsts aģentūras reģistrā, bet ir jāņem vērā, ka šobrīd, ja es pareizi atceros, tad uz šo te brīdi Zāļu valsts aģentūrā, izskatot kompensāciju pieprasījumus, ir apmierinājusi četrus gadījumus. Un attiecīgi šīm te personām bija izmaksātas kompensācijas, tajā skaitā arī vienā gadījumā bija izmaksāta maksimāli iespējamā summa – 142 tūkstoši eiro, konstatējot, ka ar lielāku ticamību varētu secināt, ka kaitējums veselībai... personai nodarītais kaitējums veselībai un dzīvībai ar lielāku varbūtību ir sasaistāms ar Covid vakcīnu.

Bet arī jāņem vērā, ka arī līdz šim te... atbilstoši atkal atgriežoties pie Zāļu valsts aģentūras sniegtās informācijas, tad līdz 14. jūlijam Latvijā bija izmantotas gandrīz 2,9 miljoni vakcīnu devas. Un tad attiecīgi salīdzinot ar kopējo to ziņojumu skaitu, ko saņēma Zāļu valsts aģentūra, tad procentuāli tā vakcīnas bīstamība Veselības ministrijas ieskatā nu ir tomēr maza.

A. Kučs.

Paldies.

Vēl viens jautājums būs par... ko mēs arī droši vien iepriekš tā kā... kas jums bija no tiem jautājumiem, kas bija nosūtīti. Par to situāciju tajā brīdī, kad likumprojekts tika pieņemts, man liekas, tas bija otrais jautājums, ko mēs nosūtījām.

Ja jūs tā paraksturotu uz to brīdi, kad likumprojekts tika pieņemts, un tie ierobežojumi saglabājās līdz 1. aprīlim, tieši deputātiem. Kā jūs vispārīgi raksturotu to veselības aprūpes sistēmas noslodzi, situāciju slimnīcās, vakcinācijas aptveri? Kā tas mainījās? Ja jūs varētu sniegt tādu raksturojumu... Jo mēs tiesā arī vairākkārt dzirdējām, ka tad faktiski bija tas uzliesmojums tieši oktobrī-novembrī... vai jūs tam piekrītat.

A. Burluckis.

Jā, nu principā šodien tiesas sēdes laikā vairākkārt bija norādīts uz sarežģīto epidemioloģisko situāciju, kas bija valstī 2021. gada oktobrī. Cik tā sarežģīta ir bijusi, principā ir norādīts gan likumā, par kuru mēs diskutējam šajā te tiesas sēdē, anotācijā, gan arī Ministru kabineta rīkojuma „Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” anotācijā, kur bija arī pieminēti konkrēti cipari.

Un arī vēlētos norādīt, ka atbilstoši Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumam, tad Ministru kabinetam reizi trijos mēnešos Saeimā bija jāiesniedz ziņojums par aktuālo epidemioloģiskās drošības situāciju. Un šis te ziņojums bija sniegts arī 2022. gada aprīlī, aprīļa beigās. Jā, tiešām, šis te lielākais uzliesmojums ar inficēšanos bija 2021. gada oktobrī-novembrī, pēc tam pakāpeniski tas samazinājās, un drusku atkal tas uzliesmojums bija 2022. gada martā. Un pēc tam tas pakāpeniski arī samazinājās, kā rezultātā arī valstī bija atcelta ārkārtējā situācija.

A. Kučs.

Labi. Paldies.

Laikam nebūs šobrīd.

A. Laviņš.

Paldies. Šobrīd vārds tiesnesim Gunāram Kusiņam. Lūdzu!

G. Kusiņš.

Labdien. Man divi jautājumi.

Pirmais. Tieši tā varbūt no medicīniska rakstura viedokļa, izmantojot jūsu zināšanas. Sakiet, lūdzu, vai ir taisnība apgalvojumam, ka pat pilnībā vakcinēta persona var veikt šo vakcīnu pārnesi no vienas infekciozas personas uz kādu citu.... Citiem vārdiem, vai vakcinēšana izslēdz to, ka persona var būt pārnēsātājs?

A. Burluckis.

Jā, paldies jums par jautājumu.

Bet tomēr, ņemot vērā, ka mana pamatizglītība ir juridiskā, medicīniskās zināšanas man tomēr nav...

G. Kusiņš.

Paldies. Skaidrs.

A. Burluckis.

... bet šo jautājumu jūs droši varat uzdot rītdien Slimību profilakses centram... viņš jums atbildēs plaši uz šo te jautājumu.

G. Kusiņš.

Paldies.

Bet tad paliek otrs jautājums, kas ir izskanējis jau šodienas tiesas sēdē. Mēs zinām to situāciju, kāda bija slimnīcās, bija ļoti daudz pacientu, slimnīcas bija pārslogotas ar šo pacientu skaitu.

Sakiet, lūdzu, kā tas, ka šos ierobežojumus attiecina vēl uz simts cilvēkiem... tas kaut kā palielina šo noslodzi potenciālo vai nepalielina? Respektīvi, mums ir Latvijā daudz iedzīvotāju un slimnīcu noslodze. Tagad ir vēl simts cilvēkiem... Ir saskatāma korelācija jeb tikai tāda ļoti teorētiska vai arī ļoti, ļoti minimāla?

A. Burluckis.

Nu, tomēr Veselības ministrijas ieskatā būtu izmantojama jebkāda izdevība, lai... tomēr ir jāņem vērā, ka šī te situācija iepriekš nekad nebija sastopama valstī un arī varbūt tā rīcība un pieņemtie lēmumi varbūt šobrīd, skatoties no šodienas skatpunkta, varētu izskatīties kaut kā neloģiski vai varbūt pat kļūdaini, iespējams, no citu personu viedokļa. Bet tomēr tajā brīdī tiek izmantotas visas izdevības, lai apkarotu šo te vīrusu un Veselības ministrijas ieskatā, pat ja ir vakcinētas arī šīs te simts personas, kas ir Saeimas deputāti, tas varētu kopējā ainā palīdzēt, lai apkarotu šo te vīrusu.

G. Kusiņš.

Jā. Paldies.

A. Laviņš.

Pieteikuma iesniedzējai vai būs jautājumi? Vai pārstāvim būs jautājumi? Lūdzu! Būs jautājumi?

A. Zvejsalnieks.

Jā, man viens īss... varbūt divi jautājumi faktiski.

Sakiet, jūs minējāt, ka vakcīna bija reģistrēta ar nosacījumu. Varbūt jūs varat precizēt, ko tas konkrēti nozīmē „reģistrēts ar nosacījumu”? Kas tas par nosacījumu?

A. Burluckis.

„Reģistrēts ar nosacījumu” nozīmē to, ka joprojām turpinās vakcīnas efektivitātes pētījumi, gan arī ņemot vērā, ka Covid-19 vīruss un tā paveidi mainās un attiecīgi nepieciešams veikt pētījumus par šīs te vakcīnas efektivitāti. Tāda būtu mana atbilde uz jūsu jautājumu.

A. Zvejsalnieks.

Un sakiet, vai šīs te Covid vakcīnas... nu, vismaz uz 2021. un 2022. gadu... nu, tātad, tas zināšanu apjoms, pētījumu apjoms ir pielīdzināms tādām jau ilglaicīgi lietotām vakcīnām, kā, piemēram, pret poliomiēlītu, pret difteriju un tamlīdzīgi? Šīs te pētījumu apjoms un prakses apjoms tur ir līdzvērtīgs?

A. Burluckis.

Kā es jau minēju, atbildot arī uz tiesas jautājumu, ja vakcīnai ir izsniegta atļauja, nav pamata uzskatīt, ka šo te vakcīnu nevar izmantot un ka šī te vakcīna nav droša.

A. Laviņš.

Jautājuma būtība bija cita. Vai pētījumu apjoms ir tāds pats, salīdzinot ar tām slimībām, kuru apkarošanai bija citas vakcīnas.

A. Zvejsalnieks.

Nu desmitiem gadu pieredze.

A. Burluckis.

Nu, būtu loģiski domāt, ņemot vērā, ka šīs te vīruss ir kaut kas jauns, attiecīgi tie pētījumi nav salīdzinoši ar tām vakcīnām pret tām slimībām, kuras jau ir zināmas vairākus desmitus gadus.

A. Zvejsalnieks.

Paldies.

A. Laviņš.

Paldies. Stepaņenko kundze, lūdzi!

J. Stepaņenko.

Viens jautājums Veselības ministrijas pārstāvim. Vai jūs, lūdzu, varētu vēlreiz minēt, kādas vakcīnas bija pieejamas tajā brīdī, kad bija nepieciešams vakcinēties Saeimas deputātiem 2021. gada 11. novembrī?

A. Burluckis.

Ja es pareizi atceros, tad uz to brīdi Latvijā bija pieejamas visas vakcīnas, kas arī ir joprojām, tas ir, *AstraZeneca*, *Comirnaty*, *Janssen* un *Moderna*.

J. Stepaņenko.

Sakiet, vai bija kāda vakcīna, no kuras Veselības ministrija tomēr nolēma atteikties... no kuras iepirkuma nolēma atteikties?

A. Burluckis.

Diemžēl nemācēšu jums šobrīd atbildēt uz šo jautājumu.

A. Laviņš.

Jā, šeit mazliet prasītos paskaidrojums. Kāpēc šāds jautājums, ņemot vērā, ka ir apstrīdētas šādas normas un šobrīd jūs uzdodat šādu jautājumu. Es gribu saprast, kā tik attālināts jautājums varētu būt relevants, izvērtējot šo normu satversmību?

J. Stepaņenko.

Es vēlos saprast... izprast Veselības ministrijas attieksmi pret vakcīnu darbību un iespējamām blaknēm atkarībā no vakcīnu ražotāja.

A. Laviņš.

Jā... labi. Saprātu būtību.

Labi, ciktāl Veselības ministrijas pārstāvis var sniegt atbildi uz šo. Iespējams, precīzāk varētu atbildēt citas pieaicinātās personas uz šo jautājumu.

A. Burluckis.

Baidos kļūdīties... bet, iespējams, tā varētu būt *AstraZeneca* vakcīna, kas parādījās pirmā Latvijā.

A. Laviņš.

Dosim iespēju vispirms tiesnešiem uzdot jautājumus. Vārds tiesnesim Artūram Kučam. Lūdzu!

A. Kučs.

Man vēl viens precizējošs jautājums.

Ar 2022. gada martu tika atcelta ārkārtas situācija. Principā šīs te prasība kā obligāta vakcinācija palika četrās profesijās – sociālās aprūpes centri, tātad izglītības iestādes... Un jautājums, vai šajā situācijā, ja mēs paskatāmies jau nevis novembri 2021. gada, bet martu 2022. gada, vai mazāk ierobežojošs līdzeklis Saeimas deputātiem nebūtu bijis testu uzrādīšana un dalība sēdēs ar testu? Vai jūs kaut kādā veidā redzat, ka Saeimas deputāts būtu pielīdzināms šīm te četrām grupām, vai ir kādi citi apsvērumi?

A. Burluckis.

Runājot par testēšanos kā tādu alternatīvu vakcinācijai, tad Veselības ministrija, arī pārstāvot Ministru kabineta visas tiesvedības par Ministru kabineta rīkojumu „Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”, bija tāda, ka tomēr testēšana nevar aizvietot vakcināciju, tā varētu būt kā papildu līdzeklis, lai efektīvāk apkarotu šo te vīrusu, jo, atšķirībā no vakcīnas, testēšana tikai parāda inficēšanās faktu, bet neizveido cilvēka organismā imunitāti, kas spēj cīnīties ar šo te vīrusu.

Atbildot uz jautājuma otro daļu, laikam būtu apgrūtināši, jo tomēr Veselības ministrija nevirzīja šo te likumprojektu un arī attiecīgi Veselības ministrijai nav zināmi apstākļi, kādu iemeslu dēļ uz Saeimas deputātiem šis te ierobežojums izplatījās ilgāk nekā uz citām personām.

A. Kučs.

Labi. Paldies.

A. Laviņš.

Saeimas pārstāvim, vai jums būs jautājumi?

T. Krūmiņš.

Paldies, jautājumi nebūs.

A. Laviņš.

Labi. Burlucka kungs, paldies jums par dalību tiesas sēdē un sniegtajām atbildēm.

A. Burluckis.

Varbūt...

A. Laviņš.

Jūs vēl vēlaties papildus sniegt apsvērumus? Lūdzu!

A. Burluckis.

Jā, vēl no savas puses.

Es tiesas sēdes pirmo daļu biju noklausījies, cik vien bija iespējams un sadzirdēju, ka atbildot uz Saeimas pārstāvja jautājumu Stepaņenko kundze par konsīliju, uz kuru tātad Stepaņenko kundze atbildēja, ka fiziski nebija iespējams tikt uz šo te konsīliju, ņemot vērā ierobežoto laiku.

Tieši 2021. gada decembrī, nodrošinot pārstāvību vienā no lietām, arī pacēlās jautājums par šo te konsīlija pieejamību. Un attiecīgi Veselības ministrija pēc savas iniciatīvas bija vērsusies attiecīgi pie universitātes slimnīcām, kuras Latvijā tātad ir divas – Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca un Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca... ar jautājumu, kādas tad tieši ir šīs te rindas uz šādu te konsīliju.

Un saņēma no slimnīcām atbildes, no kurām izriet, ka, piemēram, Paula Stradiņa universitātes slimnīcā šīs te rindas ir bijušas oktobrī, novembrī un decembrī bija no vienas līdz sešām darba dienām, tas ir, no brīža, kad ir saņemts personas pieprasījums uz konsīliju un tad līdz brīdim, kas šīs te jautājums ir izskatīts.

Savukārt, Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca sniegusi informāciju, ka gaidīšanas laiks ir bijis no trim līdz četrām dienām, atkarībā no perioda.

Attiecīgi Veselības ministrijas ieskatā... nu, ja būtu vēlme iegūt šādu te konsīlija atzinumu, tad, ņemot vērā laiku, kurā šīs te ierobežojums Saeimas deputātiem bija noteikts, nu... principā šo te konsīlija atzinumu bija iespēja dabūt.

Tas būtu papildus no manas puses. Paldies.

A. Laviņš.

Labi. Paldies jums arī par šo papildu sniegto informāciju un paldies par dalību tiesas sēdē.

Tā cienījamie lietas dalībnieki! Šodien ieplānotais darba apjoms ir paveikts.

Rītdien turpināsim uzklaut pieaicinātās personas, tāpēc tiesas sēdi turpināsim rīt pulksten 10.00.

Pārtraukums līdz rītdienas pulksten 10.00.

(Pārtraukums.)

Tiesas sēdes sekretāre

Alise Ziemele

Stenogrāfiste

Mārīte Ceļmalniece